

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

PROTOKOLL nr 4/2005
Sammanträdesdag
19 april 2005

Justerat den 25 april 2005

Margareta Olofsson

Sekreterare

Peter Lundén-Welden

Lisbeth Westerlund

Plats: A-salen, Socialtjänstförvaltningen
Swedenborgsgatan 20, 3 tr.

Tid: 15.00 – 15.45

Närvarande

Ordförande	Margareta Olofsson (v)
Vice ordförande	Peter Lundén-Welden (m)
Ledamöterna	Monika Lindh (s) Lilian Falkbäck (s) Ian Hamilton (s) Karin Rågsjö (v) Jamie Bolling (mp) Hanna Broberg (m) Ann-Katrin Åslund (fp) Abit Dundar (fp) Désirée Pethrus Engström (kd)
Tjänstg. ersättare	Inga Näslund (s) Kerstin Gustavsson (m)
Ersättare	Victor Montero (s) Britta Andersson (s) Björn Kron (s) Jackie Nylander (v) Marie-Helena Ohlsson (mp) Anita Hillerström Vagli (m) Elias Wästberg (m) Patrik Silverudd (fp)

Förhinder hade anmälts av ledamöterna Jari Vissed (s) och Anna Kinberg Batra (m) samt ersättarna Saied Tagavi (s), Malin Strid (fp) och Hardy Hedman (kd).

Föredragande vid sammanträdet var förvaltningschef Dag Helin.

Närvarande i övrigt var Ing-Marie Bromander, Peter Carlsten, Eddie Friberg, Stig Hanno, Tina Heinsoo, Pia Hofmeijer, Jens Holm, Rita Kahn, Ulf Montenius, Tommie Thunström, Karin Wallander och Lisbeth Westerlund.

§ 1
Sammanträdets öppnande

Ordföranden Margareta Olofsson (v) öppnade sammanträdet.

§ 2
Godkännande av föredragningslista

Föredragningslistan godkändes.

§ 3
Val av protokolljusterare

Ordföranden Margareta Olofsson (v) och vice ordföranden Peter Lundén-Welden (m) fick i uppdrag att justera dagens protokoll.

§ 4
Tid för justering av protokollet

Protokollet ska justeras den 25 april 2005.

§ 5
Anmälan av protokolljustering

Protokoll från sammanträdet den 15 mars 2005 hade justerats den 18 mars 2005.

§ 6
Anmälan av handikapprådets protokoll

Protokoll från sammanträdet den 14 april 2005 hade justerats den 15 april 2005.

§ 7
Anmälan av delegationsprotokoll

Protokoll från tillståndskottets sammanträde den 24 mars 2005 hade justerats den 29 mars 2005.

Protokoll från organisations- och föreningsutskottets sammanträde den 7 april 2005 hade justerats den 11 april 2005.

Protokoll från individutskottets sammanträden den 17 mars och 7 april 2005 hade justerats den 21 mars och 11 april 2005.

§ 8

Anmälan av beslut fattade av tjänsteman enligt delegation

Rita Kahn, avdelningschef individorienterade verksamheter, hade den 21 mars 2005 beslutat om planeringsresa till Helsingfors den 22 – 25 mars 2005 för personal från Hvilans akut- och korttidsboende.

Bo Hellberg, enhetschef Lokal- och byggnadskonsulterna (LoBen), hade den 1 februari 2005 anställt projektledare Lottie Hammar.

Göran Hägglund, chef för Maria ungdomsenhet, hade den 1 mars 2005 anställt socialsekreterare Therese Travis.

Margot Sallander, enhetschef START, hade den 11 mars 2005 anställt platschef Elisabeth Linderstad.

Lillemor Holm, institutionschef, Drömmen och Navet, hade den 7 mars 2005 anställt vårdare Yousef Hagos.

Bo Järtelius, institutionschef Räcksta, hade den 4 mars 2005 anställt behandlingsassistent Tuula Hepo-Oja.

§ 9

Inkomna protokollsutdrag och skrivelser m.m.

Anmäldes.

§ 10

Anmälan av förvaltningsgruppens protokoll

Protokoll från sammanträdet den 8 april 2005 hade justerats den 12 april 2005.

§ 11

Bordlagt ärende

Stadens behov av central vräkningsakut

Dnr 105-51/2005

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden bordlägger ärendet.

Ärendet

Förvaltningen har i uppdrag från kommunfullmäktige att utreda införandet av en central vräkningsakut. Socialtjänstnämnden har därutöver givit förvaltningen i uppdrag att undersöka hur många hemlösa barnfamiljer som socialtjänsten har kontakt med samt att ge förslag på åtgärder för att förhindra vräkningar. I ärendet redovisas båda dessa uppdrag.

Utredningen visar att de flesta stadsdelsförvaltningar arbetar aktivt med att förebygga vräkningar. I en stad av Stockholms storlek med en starkt decentraliserad organisation måste samverkan med hyresvärdar, kronofogdemyndigheten m.fl. utformas utifrån lokala förutsättningar och behov. Förvaltningen föreslår därför att en central vräkningsakut inte inrättas. Däremot föreslås att förvaltningen stödjer utvecklingen av det lokala arbetet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 februari 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter att nämnden skulle bordlägga ärendet.

§ 12

Månadsrapport per 2005-03-31

Dnr 201-619/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Månadsrapporten per 2005-03-31 godkänns.

Ärendet

Förvaltningsledningen bedömer att socialtjänstnämnden kommer att redovisa en budget i balans verksamhetsåret 2005.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 6 april 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 13

Ändringar i socialtjänstnämndens delegationsordning

Dnr 103-185/2005

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner föreslagna ändringar i delegationsordningen.

Ärendet

Ändringarna i delegationsordningen berör områdena Förvaltningsorganisation och Ärenden enligt alkohollagen och lotterilagen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 14

Utbyggnad av Hamnvikshemmet

Dnr 440-181/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner utbyggnaden av Hamnvikshemmet.
2. Socialtjänstnämnden ansöker hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om stimulansmedel uppgående till 2,0 mkr för utbyggnad av Hamnvikshemmet.

Ärendet

Förvaltningen föreslår att de lokaler som till den 31 maj 2005 disponeras av Norrtulls planeringshem, flyttas till Hamnvikshemmet och iordningställs för att kunna erbjuda ett differentierat boende för ytterligare ca 15 klienter. Målgruppen ska vara personer med psykiska problem, missbruksproblem och fysiska besvär. Detta kommer att ge institutionen möjlighet att både expandera och utveckla verksamheten.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 21 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 15

Planerings- och rapportsystem för särskilt boende i Stockholm

Dnr 105-203/2005

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner skrivelsen och rekommenderar kommunstyrelsen att uppdra åt stadsledningskontoret att inleda utveckling av ett data-system för hantering av särskilda boenden i staden.

Ärendet

Socialtjänstförvaltningen har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet av utbyggnad av särskilda boendeformer för funktionshind-

rade. Förvaltningen menar att det idag är svårt att få vetskap dels om stadens totala behov dels om pågående planering för utbyggnad inom stadsdelsnämnderna. Det finns heller inte något lätthanterligt stöd för handläggarna när det gäller att skaffa sig en uppfattning om utsikterna att tillhandhålla en särskild bostad till den enskilde sökande. Ansvariga politiker och beslutsfattande tjänstemän saknar också möjlighet att få överblick över behovet att bygga ut för de egna medborgarna. I Göteborg har ett webb-baserat system utarbetats som är mycket uppskattat och som kan tjäna som förlaga för ett liknande system i Stockholms stad.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ordföranden Margareta Olofsson (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) lämnade följande särskilda uttalande.

Ärendet gäller nödvändigheten av att utveckla ett datasystem för att underlätta stadens planering av särskilda boenden. Göteborgs webb-baserade system framhålls som en möjlig utgångspunkt i utvecklingsarbetet. Att fastighetsägare ska ha tillgång till vissa data i systemet och själva kunna välja hyresgäst är en del av systemet som vi inte kan uppfatta som självklar. Vi vill därför betona att Stockholms stad självfallet ska anpassa innehållet i ett nytt datasystem till våra förutsättningar.

§ 16

Socialtjänstförvaltningens arbete med att minska antalet personer med ekonomiskt bistånd 2004-2006

Dnr 013-609/2001

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner förvaltningens rapport angående redovisade aktiviteter och kostnader år 2004 för det stadsövergripande samarbetet med målet att minska antalet personer med ekonomiskt bistånd.
2. Socialtjänstnämnden godkänner redovisade aktiviteter för 2005 – 2006 nämligen; medverkan i kompetensfondsfinansierad kompetensutveckling av stadens bidragshandläggare och handläggares kartläggning av klienter med ASI-metoden samt i projektet FUELStockholm.

Ärendet

Stadens målsättning har varit att halvera antalet bidragstagare från 1999 till 2004. Målet nåddes inte. Nämndens budget 2005 har minskat med 5,0 mkr för avveckling av projektet ”Arbete i stället för bidrag”, som enligt plan

avslutats 2004. Utveckling av metoder för att få fler i arbete övergår till projekt inom kompetensfonden.

I tjänsteutlåtandet och två bilagor redovisas genomförda aktiviteter och kostnader under 2004 samt fortsatt arbete under 2005-2006 med finansiering från kompetensfonden. Den verksamhetsutveckling och de projekt som förvaltningen kommer att medverka i ligger inom ramen för socialtjänstnämndens ansvarsområde enligt de Arbetsmarknadspolitiska riktlinjer som fullmäktige antog den 6 december 2004.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden godkänner förvaltningens rapport.
2. Kommunstyrelsen ska uppvaktas i syfte att vidta krafttag mot det höga bidragsberoendet.
3. Kommunstyrelsen ska uppvaktas om att Skärholmsmodellen bör införas i hela Stockholm.
4. Därutöver anförs följande.

När den förra borgerliga majoriteten överlämnade makten till vänstermajoriteten i oktober 2002 hade socialbidragskostnaderna minskat med drygt 45 procent jämfört på månadsbasis med strax innan maktövertagandet 1998.

Utvecklingen var då fortsatt positiv och allt talade för att målet skulle gå att uppfylla. Tyvärr genomfördes sedan den största skattechocken i modern tid.

Sammantaget har kommunal- och landstingsskatten höjts med 2,45 kronor per intjänad hundralapp vilket motsvarar en dryg tusenlapp i månaden för en vanlig familj. Därutöver har SL-kortet, avgifterna inom sjukvården samt parkeringsavgifterna höjts. Detta är illa. Allvarligast är dock att en hel del människor med låga inkomster återigen tvingas stå med mössan i hand utanför socialkontoret och be om bidrag.

Vänstermajoritetens högskattepolitik har starkt bidragit till att tillväxten säckat ihop och nu är negativ i regionen. Konsekvensen för de lägst avlönade är därmed dubbel. Skattehöjningarna gör att många inte längre kan försörja sig själva med eget arbete, den låga tillväxten gör att människor blir arbetslösa och att det är svårt att finna ett nytt. Den förda vänsterpolitiken de senaste 18 månaderna varit förödande för den positiva utvecklingen när det gäller målsättningen att halvera socialbidragsberoendet. Vi är nu när perioden är avslutad betydligt längre ifrån målet är vid valet.

Att som majoriteten skylla utvecklingen av socialbidragsberoendet på den rådande och till stor del självframkallade lågkonjunkturen är oförsvarligt. Den rådande lågkonjunkturen ställer extra stora krav på politiskt ledarskap och initiativ för att öka människors förutsättningar att klara sin egen försörjning genom arbete. För att bryta utvecklingen mot ett allt större socialbidragsberoende krävs aktiva åtgärder av en helt annan kaliber än den nuvarande majoriteten orkat med. Exempelvis bör en jobbgaranti likt den som praktiseras i Skärholmen, där arbetslösa garanteras jobb inom fem dagar, införas i hela Stockholm.

Det är särskilt allvarligt att majoriteten inte gör mer för att invandrargrupper ska få ett stadigt jobb på arbetsmarknaden. Majoritetens integrationspolitik haltar allvarligt när man hellre ger bidrag än riktiga jobb eller praktikplatser. Detta innebär ett resursslöseri med mänskliga resurser som inte är acceptabelt.

Vänsterpolitik är sammanfattningsvis förödande för människor som vill kunna försörja sig själva och sina anhöriga med eget arbete.

§ 17

Ansökan om projektmedel för metodutveckling i arbetet med missbrukande våldsutsatta kvinnor

Dnr 402-186/2005

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden beslutar att godkänna ansökan om projektmedel för metodutveckling i arbetet med missbrukande våldsutsatta kvinnor.

Ärendet

Förvaltningen har inlämnat en ansökan till länsstyrelsen om projektmedel för metodutveckling i arbetet med våldsutsatta kvinnor. Två projektarbetare ska arbeta med målgruppen på akut- och korttidsboendet Hvilan och en metodutvecklingsgrupp ska söka kunskap inom området och utarbeta en me-

todhandledning som sedan kan användas i arbetet med de utsatta kvinnorna.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 23 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 18

Strukturförslag – akutboende och dagverksamhet på Maria Prästgårdsgata

Dnr 402-187/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner strukturförslag till inriktning för akutboende och dagverksamhet på Maria Prästgårdsgata från och med den 1 januari 2006.
2. Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta projekteringen och ta fram ett slutgiltigt förslag med kostnadskalkyl.

Ärendet

Förvaltningen föreslår att ett akutboende med nattlogi samt en öppen dagverksamhet för hemlösa i egen regi förläggs i lokalerna som stiftelsen Karisma Care disponerar på Maria Prästgårdsgata 34 A. Stiftelsen driver där för närvarande ett akutboende för hemlösa män och par med ekonomiskt bidrag från socialtjänstnämnden. Samarbetet med Stiftelsen Karisma Care kommer att avbrytas till kommande årsskifte.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling

(mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut.

1. Förvaltningen får i uppdrag att tillsammans med frivilligorganisationerna utveckla verksamheten på Maria Prästgårdsgata mot en ”reception för hemlösa”
2. Därutöver anförs följande.

Ett flertal frivilligorganisationer driver natthärbärgen, andra typer av boende för hemlösa och dagverksamhet. Stockholms stad har dels lokalt arbete för hemlösa i stadsdelarna, dels kommungemensam verksamhet via Enheten för hemlösa. Dessutom arbetar Socialjouren med frågor kring Tak-överhuvudet-garantin.

Många hemlösa uppfattar den nuvarande organisationen av stödet åt hemlösa som byråkratisk och svåröverskådlig.

Vi föreslår därför att möjligheten att ordna en gemensam ”reception” för hemlösa centralt i Stockholm. Där skulle både företrädare för kommunens olika enheter och för frivilligorganisationerna finnas till hands. Hemlösa som bara vill kontakta någon av representanterna ska självfallet ha rätt att göra så.

Den som vill träffa socialtjänstens ”tak-överhuvudet-jour” kan göra det och sedan direkt vända sig till någon av frivilligorganisationerna. Kontakt med Enheten för hemlösas jourverksamhet borde också vara möjlig, liksom med landstingets vårdcentral för hemlösa.

En samordning av detta slag skulle hjälpa många hemlösa att få stöd och hjälp.

Särskilt uttalande

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) lämnade följande särskilda uttalande.

Förslaget om en dagverksamhet, ett medborgarkontor för hemlösa, i den riktning som förvaltningen skisserar är bra. Vi vill dock poängtera att vi gärna ser att verksamheten drivs i samverkan med någon frivilligorganisation.

§ 19

Rapport om socialtjänstens kontakter med vuxna missbrukare under

år 2004 och översikt åren 1996 - 2004

Dnr 119-205/2005

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner rapporten.

Ärendet

Socialtjänstnämnden har givit förvaltningen i uppdrag att fortlöpande genomföra kartläggningar av missbruksarbetet i Stockholm. I uppdraget ingår bland annat att redovisa statistik om missbrukare i stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa samt att påvisa tendenser och utveckling inom missbruksområdet. Utöver missbruksstatistik kommer särskilda rapporter om hemlösa och psykiskt störda att fortlöpande redovisas. I föreliggande rapport redovisas statistik över socialtjänstens kontakter med missbrukare i oktober 2004 samt översikt över utvecklingen åren 1996 – 2004.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 april 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) lämnade följande särskilda uttalande.

Rapporten visar tydligt på behovet av att sätta in starkare åtgärder i syfte att minska missbruket i ett tidigare skede. Vänstermajoritetens medvetna minskning av antalet LVM riskerar att få förödande konsekvenser på lång sikt.

§ 20

Socialtjänstens åtgärder för unga som begår brott

Svar på skrivelse från Ann-Katrin Åslund (fp) och Abit Dundar (fp)

Dnr 119-103/2005

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden bordlägger ärendet.

Ärendet

I skrivelsen påpekas att en del av de ungdomar som begår mindre brott sena-

re fastnar i en kriminell livsstil. Därför måste samhället reagera snabbt och tillräckligt kraftfullt även vid mindre förseelser.

För att få en bild av praxis i arbetet med unga lagöverträdare inom stadsdelsnämnderna har socialtjänstens ungdomsgrupper och samtliga närpolisområden kontaktats med frågor om rutinerna vid handläggningen och samverkan. Sammanfattningsvis kan konstateras att den reaktion som ungdomar får efter att de blivit anmälda för brott är beroende av inom vilken stadsdelsnämnds område de bor i.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle bordlägga ärendet.

§ 21

Redovisning av arbetet med handikapplaner 2004 i stadens nämnder och bolag

Dnr 105-204/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar att för egen del godkänna redovisningen.
2. Socialtjänstnämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner redovisningen och överlämnar den till stadens nämnder och bolag för kännedom.

Ärendet

Den nu genomförda redovisningen omfattar stadens nämnders och bolags arbete med handikapplaner för år 2004. Det kan konstateras att det fortfarande finns brister i ett antal nämnders och bolags redovisningar av kostnader för planerade åtgärder. Bolagen är, som i tidigare redovisningar, klart underrepresenterade när det gäller att upprätta handikapplaner. Däremot har ett flertal av facknämnderna upprättat handikapplan och de redovisar också kostnader i högre utsträckning än stadsdelsnämnder och bolag.

Föreliggande redovisning är den sista utifrån kommunfullmäktiges beslut 1999 att socialtjänstnämnden årligen skulle redovisa alla nämnders och bolags handikapplaner och vid behov revidera inriktningsdokumentet. Den 14 december 2004 beslutade kommunfullmäktige om Handikappolitiskt program för Stockholms stad. Det handikappolitiska programmet gäller från 1 januari 2005.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) lämnade följande särskilda uttalande.

Utgångspunkten för handikappolitiken måste vara insikten om att människor med funktionshinder är unika individer med mycket särpräglade och varierade önskemål och behov. Byggstenarna i en sådan politik måste vara integritet, självbestämmande och valfrihet.

Vi har tidigare ställt oss bakom beslutet att avskaffa kravet på separata handikapplaner i stadens nämnder och styrelser, och att frågorna i enlighet med det nya handikappolitiska programmet istället införlivas i budget och verksamhetsplan. För att detta ska fungera krävs en noggrann uppföljning och granskning av verksamheterna i förvaltningar och bolag. Annars är risken stor att handikappfrågorna åter lämnas utan åtgärd.

Redovisningen av arbetet med handikapplaner 2004 visar att det fortfarande finns brister i ett antal nämnders och bolags redovisningar. Precis som tidigare år finns de största bristerna bland bolagen. Att det fortfarande endast är sex av Stockholms stads bolag som har upprättat en handikapplan är minst sagt anmärkningsvärt. I de fall där ingen handikapplan upprättats under 2004 är det naturligtvis extra angeläget att granska att arbetet med handikappfrågor i framtiden verkligen implementeras i arbetet med budget och verksamhetsplan

Ett effektivt arbete med frågor som rör funktionshindrade förutsätter att de handikapplaner som upprättas också följs upp. Funktionshindrades rättigheter blir alltför ofta en tillfällig symbolfråga, som anses tillgodosedd när ett dokument har upprättats. Behovet av ett kontinuerligt arbete för att ständigt förbättra situationen för dessa människor tenderar att hamna i skymundan.

Mycket arbete återstår om Stockholm ska nå målet att bli världens mest handikappvänliga huvudstad år 2010. Stadens nämnder och bolag har ett stort ansvar för att sätta upp konkreta mål för att nå dit, och kontinuerligt utvärdera arbetet. En inventering bör göras av de brister i tillgängligheten som finns i dag, och en åtgärdslista upprättas.

§ 22

Förslag till inriktning på arbete för att motverka öppna drogmarknader i Stockholm – ansökan om projektmedel

Dnr 105-218/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner inriktningen på arbetet för att motverka

öppna drogmarknader i Stockholm.

2. Socialtjänstnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 736 000 kr ur medelsreserven för att genomföra en pilotstudie inom ramen för projektet "Lots för livet".
3. Socialtjänstnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ansökan om medel hos länsstyrelsen för att genomföra projektet i sin helhet i enlighet med bifogad projektplan.

Ärendet

Ett förslag till samarbetsprojekt har tagits fram som innebär att missbrukare som befinner sig på drogarenorna ska få bättre tillgång till vård och behandling genom att berörda aktörer samordnar sina insatser. Lotsar/samordnare inom beroendevården och socialtjänsten ansvarar för att insatserna koordineras och följs upp i syfte att få tillstånd en fungerande vårdkedja. Förvaltningen ansöker om 736 000 kr ur medelsreserven för att genomföra en pilotstudie under 8-10 veckor våren 2005 och föreslås få i uppdrag att återkomma med en ansökan om medel hos länsstyrelsen för att genomföra projektet i sin helhet enligt bifogad projektplan.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden bifaller i huvudsak förvaltningens förslag till beslut.

Därutöver anförs följande.

Förslaget till en gemensam aktionsplan för att minska droghandeln på plat-

ser runt om i staden är i stora delar bra. Vi vill dock understryka att en rad andra åtgärder krävs för att åstadkomma en varaktig förbättring av situationen.

För det första behövs fler poliser för att motverka gatulangningen. Ett målmedvetet arbete riktat mot i första hand missbrukare är visserligen av stor vikt för att störa droghandeln. Men så länge som polisbristen i Stockholm består finns små medel för att på allvar angripa försäljningsledet i knarkhandeln. Staden måste därför även fortsättningsvis rikta krav gentemot staten för en kraftig ökning av antalet poliser i Stockholmsregionen.

För det andra krävs en fortsatt ökning av samordningen mellan Stockholms stad, landstinget och andra kommuner i regionen. Arbetet med att bygga fungerande vårdkedjor måste fortsätta och intensifieras. Det krävs en långsiktighet i arbetet som garanterar att det inte upphör den dag som tillfälliga projektmedel tar slut.

Vi vill även understryka vikten av att ha flexibilitet i den organisation som byggs upp kring "Lots för livet". De fyra platser som i dag pekats ut som öppna drogmarknader i Stockholm kan mycket väl komma att förändras. Om droghandeln flyttar till andra geografiska platser måste staden och dess samarbetspartners ha beredskap för att flytta insatserna.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) lämnade följande särskilda uttalande. Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) anslöt sig till detta.

För det första bör det inte vara polisens uppgift att vara transporttjänst. Polisens uppgift är att bekämpa förekomsten av narkotikan och sätta langare bakom lås och bom. För det andra finns inga resurser att behandla de tunga narkomanerna under tvång vilket är nödvändigt för att nå resultat. Under det senaste decenniet har regering, landsting och kommuner skurit ned anslaget till behandling med minst en miljard kronor och den stora neddragningen berör just tvångsvården. I Stockholm har antalet placeringar i LVM-hem minskat drastiskt de senaste två åren. Vi ser en utveckling där dödligheten bland de tunga narkomanerna är alarmerande och i förhållande till befolkningen är den betydligt större i Sverige än i exempelvis Frankrike och Spanien.

Grundproblemet är emellertid att regeringen har gett upp den hårda linjen mot narkotikamissbruket. Sedan länge har det funnits en tuff linje över blockgränserna mot förekomsten av all narkotika. Den håller nu på att luckras upp och regeringen verkar mest vilja skapa förutsättningar för de tunga missbrukarna att fortsätta med sitt missbruk i lugn och ro. Därför vill regeringen permanenta sprututbytesprogrammet i Skåne och man påstår att detta skulle förhindra spridningen av HIV och Aids.

Det finns dock ingen forskning som verifierar detta påstående. Endast två till tre sprutnarkomaner avlider av Aids årligen och endast 7 procent av landets cirka 800 hiv-positiva är intravenösa missbrukare. Vi kan inte se att andelen hiv-positiva är färre i Skåne än i övriga landet. Samma sak är det

med de hepatit B-smittade och dödligheten bland de tunga missbrukarna är inte lägre i Skåne. Sprututbyte hindrar således inte svåra sjukdomar men sänder en tung signal om att samhället har kastat in handduken och inte längre ser lika allvarligt på narkotikamissbruket. Vi säger bestämt nej till sprututbyte.

Regeringens eftergivenhet mot det tunga narkotikamissbruket har sin förklaring i att alla de instanser som tillsammans borde utgöra spjutspetsen i narkotikabekämpningen har drabbats av omfattande nedskärningar under en 10-årsperiod. Polisen i Stockholm har minskat med 20 procent. Missbruksvården har drabbats av omfattande nedskärningar och inom kriminalvården flödar narkotikan i stridare strömmar än någon gång tidigare.

§ 23

Redovisning av sökta medel från kompetensfonden

Dnr 119-313/2005

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden godkänner redovisningen.

Ärendet

Förvaltningen har gjort en sammanställning av sökta medel till olika projekt inom kompetensfonden, som redovisas i PM bilagd tjänsteutlåtandet. Sammanställningen visar att socialtjänstnämnden har beviljats 2,28 mkr till projekt som riktar sig till verksamheter inom förvaltningen samt 2,8 mkr till TÖG-projektet (TÖG –Tak Över huvudet Garanti) som är ett samverkansprojekt med fyra stadsdelsförvaltningar. 25,2 mkr har beviljats till stadsövergripande projekt som riktar sig till samtliga stadsdelsförvaltningar.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 april 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 24

Konsumentpolitiskt handlingsprogram för Stockholms stad 2005 - 2007

Dnr 106-132/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Förvaltningen anser att det är bra att ett konsumentpolitiskt handlingsprogram har utformats för staden. I och med den snabba utvecklingen i samhället behöver konsumenten stärkas för att bättre kunna klara av de krav som ställs. Handlingsprogrammet bör också behandla stadens ansvar för budget- och skuldrådgivning. Detta arbete är obligatoriskt enligt lag och tangerar i allra högsta grad konsumentfrågorna, särskilt om man ser till de medborgare som är särskilt utsatta.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 30 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) och ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) och ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden beslutar att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Som svar på remissen anförs följande.

Den rödgröna majoriteten har instiftat en konsumentnämnd. Beslutsärendena nämnden avhandlat är få och har i huvudsak syftat till att begränsa handel.

Det finns många frivilliga föreningar som driver konsumentfrågorna. Dessutom finns ett statligt Konsumentverk. Konsumentnämnden är inte kommunal kärnverksamhet. Konsumentnämnden ska därför avvecklas.

Stockholm har varit en fungerande handelsplats utan ett konsumentpolitiskt

handlingsprogram i över 750 år. Vi finner därför ingen anledning till att införa ett nu.

Istället borde staden ta ett större ansvar för att underlätta för företagande och handel. För att stärka stockholmaren som kund krävs konkurrens, enkla och tydliga regler, en snabbare planprocess och en rimlig skattebörd för enskilda och företagare.

Reservation

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden beslutar att som svar på remissen anföra följande.

Stockholms stad har ett ansvar att bedriva konsumentpolitik. Det sker i huvudsak genom den konsumentrådgivning som stadsdelsnämnderna svarar för. Därför är det viktigt att staden utvecklar ett konsumentpolitiskt handlingsprogram. Ett handlingsprogram måste innehålla tydliga mål, som är mätbara och möjliga att införliva i den ordinarie verksamheten. Så är tyvärr inte fallet i det förslag som nu är på remiss.

Idag görs en mängd olika saker på det konsumentpolitiska området. Av det skälet, och av hänsyn till skattebetalarna i staden, måste en avgränsning göras för vad som är stadens specifika uppgift. Ett handlingsprogram måste vara vägledande för vilka åtgärder som behöver vidtas just i Stockholm. Det som i programförslaget beskrivs som mål och uppgifter för stadens konsumentverksamhet är i huvudsak statlig konsumentpolitik och inte något som är specifikt för staden.

En tydlig uppgift för stadsdelsnämnderna, som inte andra aktörer i dagsläget bedriver, är konsumentvägledning. Här är det viktigaste att ge en bra service, inte stirra sig blind på hur många anställda det ska vara per tusen invånare. Ett viktigt mål är att informera stadens invånare var man som konsument kan få relevant information gällande lagar och annan information, exempelvis märkningssystem, i samband med köp. Det kan också handla om vilka skyldigheter och rättigheter man har som konsument och hur går man tillväga om en tvist uppstår.

Ett bra och vägledande handlingsprogram och en väl utbyggd konsumentverksamhet i stadsdelsnämnderna möjliggör också att den centrala konsumentnämnden kan läggas ner.

§ 25

Försöksverksamhet med schablonbeskattning av vissa ”kontantnärings- ar”

Dnr 106-126/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remis-

sen.

2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Motionärens fråga om problematiken med företagare som sätter konkurrensen ur spel genom att undanhålla skatt är uppmärksammas av regeringen. En statlig utredning pågår inom finansdepartementet som snart kommer att redovisas. Förvaltningen anser att man bör avvakta eventuella förslag från utredningen innan staden tar några initiativ inom detta område.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s), ledamoten Jamie Bolling (mp), vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) och ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden bifaller motionen.
2. Därutöver anføres följande.

Den svarta ekonomins andel av den totala ekonomin i Sverige är stor. Enligt rapporter från såväl Riksrevisionsverket som Riksskatteverket uppgår den till minst 80 – 100 miljarder kr varje år. Enligt internationella undersökningar uppvisar Sverige betydligt högre tal än jämförbara länder. Det är en viktig uppgift för lagstiftaren att underlätta för branscher och företagare att verka inom lagens ram. Myndigheter har en skyldighet att ingripa och för kommunens del kan det som framgår av förvaltningens svar handla om att vid tillsyn i andra syften också anmäla skattefusk.

På de områden socialtjänstnämnden utövar tillsyn, över restauranger och vid handläggning av serveringstillstånd, är det också angeläget att ekonomiska oegentligheter rapporteras. Denna bransch är ett bra exempel på att fusk lönar sig eftersom personalkostnader, alkoholskatt och restaurangmoms tas

ut på verksamheten vilket i sig utgör ett motiv till svartverksamhet.

För att skapa ökad klarhet om en schablonbeskattning kan vara en framkomlig väg bör staden uppvakta regeringen om att få till stånd en försöksverksamhet med schablonbeskattning av vissa kontantnäringar. Då en statlig utredning för närvarande granskar just dessa frågor bör det vara rätt tid att göra en sådan framställan.

§ 26

Skärpning av kraven för socialbidrag

Yttrande över motion (2005:2) av Jan Björklund m.fl. (fp)

Dnr 106-76/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

I motionen föreslås en skärpning av kraven för socialbidrag. Till grund för förslaget ligger uppfattningen att när socialtjänsten ställer krav på den som får ekonomiskt bistånd, leder det till att fler får jobb. Förvaltningens uppfattning är att det är den s.k. arbetslinjen med krav på den bidragssökande som råder i staden. Förändringar i riktlinjerna och i socialtjänstlagen bedöms inte vara nödvändiga då dessa redan i dag ger utrymme att ställa långtgående krav på den enskildes medverkan till att få egen försörjning.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 15 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden bifaller motionen.

2. Därutöver anförs följande.

Socialbidragsberoendet i Stockholm har ökat dramatiskt de senaste åren. Mer än 13 000 hushåll är i dag helt eller delvis beroende av socialbidrag för sin försörjning. Majoritetens mål att halvera socialbidragsberoendet till år 2004 misslyckades fullständigt.

Av förvaltningens svar på motionen framgår att man inte är i sak negativ till förslaget. Däremot menar man att de olika arbetssätt för att minska socialbidragen som finns runt om i staden måste utvärderas innan en viss modell kan förordas. Vi menar att en sådan utvärdering redan är tillgänglig, i form av den socialbidragsstatistik som stadsdelarna regelbundet redovisar. Av statistiken framgår tydligt att de stadsdelar som tillämpar Jobbcentrums arbetsmetoder och den så kallade Skärholmsmodellen också hör till dem som har bäst resultat när det gäller att minska antalet bidragshushåll.

Enligt förvaltningen råder i dag arbetslinjen i samtliga Stockholms stadsdelar. Vi delar inte den uppfattningen. Ingenstans i staden ställs så hårda krav på arbete eller annan form av sysselsättning som vid Jobbcentrum i Vårberg. Ingen stadsdel avslår en så stor andel bidragsansökningar som Skärholmen. Vi tolkar detta som ett tydligt bevis för att arbetslinjen inte råder i samma utsträckning över hela staden.

Förvaltningen anser heller inte att det krävs en förändring av lagstiftningen för att öka kraven på den som ansöker om försörjningsstöd. Detta med hänvisning till att stadens redan i dag fattar en mängd avslagsbeslut. När det gäller avslagen är det emellertid tydligt att stadsdelar med högre krav för den som erhåller försörjningsstöd också toppar avslagsstatistiken. En tydligare lagstiftning skulle sannolikt öka pressen på stadsdelar och andra kommuner i landet att avslå ansökningar där personer nekar delta i aktiviteter som motprestation.

Slutligen så delar vi inte förvaltningens syn att ökade krav skulle stå i strid med socialtjänstlagens principer om individuell prövning, barnets bästa och kommunens yttersta ansvar. Självklart ska var och en som uppfyller kriterierna för att erhålla socialbidrag få detta även i framtiden, förutsatt att man uppfyller de krav som ställs på motprestation.

§ 27

Kommunernas uppföljningsansvar för ungdomar mellan 16 – 20 år

Yttrande över revisionsrapport

Dnr 106-98/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner yttrandet.
2. Yttrandet lämnas till revisionskontoret.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Revisionskontoret har granskat hur staden tar sitt uppföljningsansvar för ungdomar mellan 16 och 20 år som inte går i skolan eller har någon annan känd sysselsättning. Granskningen visar bland annat att det finns oklarheter kring vem som har ansvaret för uppföljningen, att det saknas fungerande rutiner mellan stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden vid övergång från grundskola till gymnasieskola samt att gymnasieskolorna har otillräckliga rutiner när elever avbryter sina studier.

Bristerna leder till att staden saknar en samlad kunskap om vad de ungdomar i åldersgruppen 16 – 20 år gör, som inte fortsätter i gymnasieskolan eller har annan sysselsättning. Socialtjänstförvaltningen instämmer med revisionskontorets slutsatser om att det är angeläget att generella rutiner kring uppföljningsansvaret utarbetas samt att ansvarsfrågor klargörs.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 9 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden anför som svar på remissen följande.

Det finns mellan 25 000 och 30 000 unga människor i Sverige som varken studerar, arbetar, aktivt söker arbete eller har någon känd sysselsättning. En

stor del av dessa ungdomar har inte klarat grundskolan. För att lösa de grundläggande problemen hjälper inte särskilda ”Navigatorcentra” eller andra kommunala projekt. Det krävs en omläggning av hela den nuvarande skol- och arbetsmarknadspolitiken.

För att bryta utanförskapet krävs en individualiserad skola med höga och tydliga kunskapskrav. Det är inte acceptabelt att var femte elev lämnar grundskolan utan att kunna skriva en sammanhängande text eller läsa en bok. De elever som har svårt att nå skolans kunskapsmål måste få extra stöd, hjälp och tid, t.ex. ett extra år i grundskolan.

Att alla gymnasieelever ska bli högskolebehöriga är ett olyckligt och orimligt mål. I stället borde särskilda yrkesinriktade program skapas för elever som vill börja arbeta direkt efter gymnasiet. Därutöver bör en modern lärlingsutbildning skapas där eleverna tillbringar en del av tiden i skolan, en del i arbetslivet.

Det krävs också kraftfulla insatser för att bryta bidragsberoendet. Vuxna personer som är fullt arbetsföra har en skyldighet att efter förmåga försöka bidra till sin egen försörjning. Ett passiviserande socialbidragsberoende och kontakter med en socialtjänst – som inte är jobbinriktad – bidrar snarare till att förvärra än att bryta utanförskapet.

Särskilt uttalande

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) lämnade följande särskilda uttalande. Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) anslöt sig till detta.

Det är allvarligt att staden saknar samlad kunskap om situationen för ungdomar mellan 16 och 20 år som inte går i gymnasieskolan eller har annan känd sysselsättning. Vi vill inte ha ett samhälle där unga människor hamnar utanför redan under tonåren.

Staden måste undersöka vilken sysselsättning dessa ungdomar har och se till att de som behöver det får kontakt med studie- och yrkesvägledare för uppmuntran till fortsatta studier, arbete, lärlingsplats eller praktik. Flera stadsdelsnämnder arbetar idag med förvånansvärt enkla metoder för att följa upp ungdomar 16-18 år som står utanför gymnasieskolan. Inom Arbetsforum Sydost (samverkan mellan stadsdelsnämnderna i Farsta, Skarpnäck och Vantör) har exempelvis rundringningar tagits emot mycket positivt från ungdomarna och deras familjer.

Idag har utbildningsförvaltningen USK-statistik om vilka ungdomar som inte börjar gymnasieskolan respektive avbryter studier, men informationen når inte automatiskt ut till stadsdelsförvaltningarna. Staden behöver utforma ett system där informationen systematiskt går vidare till stadsdelsförvaltningarna ungefär enligt nedanstående modell.

1. USK-statistik för år 1 förmedlas till stadsdelsförvaltningarna och utbild-

- ningsförvaltningen.
2. Uppföljningssystem utformas så att avhopp från gymnasieskolan levereras från skolans elevvård/studie- och yrkesvägledare till berörd stadsdelsförvaltning
  3. Stadsdelförvaltningarnas jobbcentrum, arbetsforum, navigatorcentra, eller dylikt kontaktar ungdomen.
  4. Systemet rullar kontinuerligt.

Allra senast från och med höstterminen 2005 måste fungerande rutiner finnas mellan utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna för ungdomar som inte fortsätter i gymnasieskolan eller som avbryter gymnasieskolan. Vad som behöver regleras är främst former för överföring av information, ansvar för uppföljning och information till ungdomar och deras familjer om insatser som kan erbjudas samt former för samverkan mellan grundskolan och gymnasieskolan.

Särskilt uttalande

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) lämnade även följande särskilda uttalande.

Vi vill också framhålla att former för att utveckla samverkan och ungdomars delaktighet i planeringen ingår det planerade Navigatorprojektet.

§ 28

Nya former för verksamhet vid Institutet för psykosocial medicin

Svar på remiss av rapport från Socialdepartementet

Dnr 106-87/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Utgångspunkten för Statskontorets förslag i rapporten är att Institutet för psykosocial medicin (IPM) avvecklas som myndighet och att verksamheten övergår i andra organisationsformer. Forskningen föreslås övergå till det vanliga forskningsväsendet. Ansvaret för kunskapsspridning övergår till Statens folkhälsoinstitut, vilket innefattar även expertfunktionen inom suicidområdet. Förvaltningen delar uppfattningen att forskningsverksamheten vid IPM bör föras till det vanliga forskningsväsendet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 29

Bostäder för psykiskt funktionshindrade

Yttrande över skrivelse från kommunstyrelsens handikappråd

Dnr 106-70/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsens handikappråd tar i sin skrivelse upp behovet att skaffa bostäder till psykiskt funktionshindrade. Rådet vill att kommunstyrelsen uppdrar åt stadsdelsnämnderna att mer aktivt införskaffa lägenheter åt psykiskt funktionshindrade och hänvisar till att inköpen av lägenheter kan finansieras av pengar som fastighets- och saluhallsnämnden har för dylika insatser.

Förvaltningen delar handikapprådets synpunkter att det är angeläget att bygga olika former av boenden till psykiskt funktionshindrade. För att stimulera utbyggnad har avsatts särskilda stimulansbidrag för boenden till fysiskt och psykiskt funktionshindrade liksom till hemlösa med psykiska funktionshinder. För närvarande pågår arbete med ca 130 olika objekt som omfattar 550 lägenheter. Av de 550 planerade lägenheterna är hittills 95 lägenheter avsat- ta till psykiskt funktionshindrade.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 30

Ingripande mot unga lagöverträdare

Yttrande över ungdomsbrottsutredningens betänkande SOU 2004:122

Dnr 106-80/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner i huvudsak tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Därutöver anförs följande.

Anledningen till att ungdomstjänst infördes i påföljdssystemet var att hålla unga lagöverträdare utanför kriminalvården. Enligt socialtjänstnämndens mening är det en fortsatt angelägen målsättning. Det är också angeläget att i görligaste mån undvika frihetsberövande påföljder för barn mellan 15-17 år. Korta frihetsberövande påföljder måste därför ersättas med andra påföljder.

Bristen på lämpliga påföljdsalternativ för gruppen 15-17 år är väl känd. Domstolarna bör ha så stora möjligheter som möjligt att använda den påföljd som passar bäst i det enskilda fallet och därför måste möjligheten att kombinera olika påföljder finnas. Vi stödjer därför utredningens förslag om att användningen av ungdomstjänst ska kunna kombineras med den föreslagna socialtjänstpåföljden. Sådan kombinerad påföljd måste föregås av en kvalificerad risk- och behovsbedömning. I behovsbedömningen ska den unges behov av vård bedömas i syfte att förhindra fortsatt brottslighet.

Vi delar utredningens uppfattning att enbart ungdomstjänst eller ungdomstjänst i kombination med socialtjänstpåföljd ska kunna väljas istället för såväl bötesstraff som kortare frihetsberövande straff.

Vi ansluter oss också till utredningens ambition att skilja ut ungdomstjänst som en självständig påföljd, där förutsättningen inte längre ska vara att det ska finnas ett vårdbehov för att ungdomstjänst ska kunna utdömas. Den inställningen gör det också möjligt att den föreslagna socialtjänstpåföljden kan bli tydligare vård- och behandlingsinriktad.

Förvaltningen skriver att det inom staden har varit svårt att hitta lämpliga arbetsplatser och engagerade handledare för ungdomstjänsten. Dessa erfarenheter bör tas till vara i arbetet med att rekrytera fler arbetsplatser. Vi ser det dock som självklart att stadens verksamheter i lämpliga delar liksom företag och frivilliga organisationer har intresserade medarbetare med kunskap och kompetens att ta emot ungdomar i ungdomstjänst.

Ärendet

Ungdomsbrottsutredningen har haft i uppdrag att utvärdera och vidareutveckla 1999 års påföljdsreform för unga lagöverträdare. Utgångspunkten har varit de straffrättsliga principerna om proportionalitet, förutsebarhet och konsekvens. Syftet har varit att göra påföljdssystemet mer pedagogiskt och tydligt samt att, utgående från den unges behov, skapa bättre förutsättningar för ett socialt välfungerande liv.

Förvaltningen anser att många av utredningens förslag är väl genomtänka och bör skapa bättre förutsättningar för de unga, men instämmer inte i utredningens beräkningar avseende kostnadsökningar för landets kommuner.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 7 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) framlade ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden anför som svar på remissen följande.

Tre av fyra elever i årskurs nio i Stockholm uppger att de begått ett eller flera brott det senaste året. Bland gymnasiets elever i årskurs två uppger två av tre att de begått brott under samma period. Långt ifrån alla tonåringar som någon gång klottrat, snattat eller plankat på tunnelbanan fortsätter att begå brott. Men en liten del trappar upp sin brottslighet och fastnar i ett sätt att leva där brott ingår som en del i livsmönstret.

Vägen in i kriminalitet sker ofta stegvis. Därför måste motåtgärder sättas in snabbt mot unga som begår brott. Att finna vägar att stävja brott bland unga och stötta dem som utsätts för brott, måste vara syftet bakom en statlig utredning kring ungdomsbrottslighet. Den tandlöshet som präglar utredningens resultat är därför ytterst beklaglig.

En av de i särklass viktigaste åtgärderna för att minska ungdomars brottslighet handlar om tidiga ingripanden från socialtjänsten. I dag finns åtskilliga exempel på hur denna kontakt kan dröja flera månader, om den över huvud taget sker. Detta trots att Stockholms stads riktlinjer tydligt anger att ungdomsärenden ska leda till kontakt inom en vecka från att socialtjänsten fått in en polisanmälan eller liknande. Ett sätt att öka pressen på kommunernas socialtjänst att snabbt ta kontakt med ungdomar och deras föräldrar, är att införa en tidsgaranti som innebär att kontakt ska tas med den misstänkte inom några dagar.

Ungdomsbrottsutredningen föreslår en rad förslag som vi instämmer i, och som kan leda till bättre förutsättningar i arbetet mot ungdomsbrottslighet. Bland dessa finns förslagen om en begreppsändring av åtalsunderlåtelse till

straffvarning, en ökad förekomst av påföljden ungdomstjänst och en utökning av möjligheterna till medling. Vi instämmer också i utredningens förslag att öka möjligheterna till samverkan mellan socialtjänsten, polisen och de rättsvårdande myndigheterna. Många av de åtgärder som föreslås har dock karaktären av önskningar och ambitioner, vilket riskerar att göra arbetet tandlöst.

Möjligheterna till medling måste finnas för alla som utsatts för brott, oavsett vilken kommun man råkar vara bosatt i. Därför bör verksamheten göras obligatorisk för kommunerna. Detsamma gäller påföljden ungdomstjänst, som bör erbjudas i alla kommuner.

§ 31

Införande av garanti för snabba ingripanden mot ungdomsbrott

Yttrande över motion av Ann-Katrin Åslund (fp), Abit Dundar (fp) och Malin Strid (fp)

Dnr 106-99/2005

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Motionärerna tar upp en viktig förutsättning för att bekämpa och förebygga ungdomskriminalitet; att samhället tidigt upptäcker de barn och ungdomar som riskerar att utveckla en kriminell karriär, intervenerar snabbt och effektivt när problembeteenden upptäcks samt riktar preventivt arbete inte bara mot allvarliga riskbeteenden utan även mot mindre.

Förvaltningen konstaterar att det alljämt finns stora skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna vid handläggningen av inkomna anmälningar om ungdomar som begått brott. Det gäller både vilka åtgärder anmälningarna leder till och hur lång tid det tar tills kontakt tas med berörd ungdom dennes föräldrar. I några stadsdelsförvaltningar är risken stor att inga åtgärder alls vidtas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 18 mars 2005.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta

förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m. fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Jamie Bolling (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

1. Socialtjänstnämnden bifaller motionen.
2. Förvaltningen får i uppdrag att, i avvaktan på att en tidsgaranti införs, eliminera flaskhalsar så att polisanmälningar och annan information kommer till socialtjänstens kännedom snabbare än i dag.
3. Därutöver anförs följande.

Socialtjänstförvaltningen redogör i svaret på motionen, och även i ett svar på en skrivelse i samma fråga, för situationen ute i stadsdelarna när det gäller socialtjänstens kontakt med ungdomar som misstänks för brott och deras föräldrar. Redogörelsen visar tydligt att staden inte alls klarar att uppfylla sina riktlinjer, nämligen att alla unga ska kontaktas inom en vecka från det att socialtjänsten fått anmälan. Tvärtom finns exempel på hur ungdomar som misstänks för brott inte kontaktas på flera månader, eller i värsta fall inte alls. Det är också mycket allvarligt att reaktionerna mot unga som begår brott skiljer sig kraftigt mellan olika stadsdelar.

Behovet av en tidsgaranti är tydligt. En sådan garanti skulle tvinga fram prioriteringar av ungdomsbrott som i förlängningen skulle leda till att färre unga fortsätter begå brott, till en följd av tidiga ingripanden. En tidsgaranti skulle också skapa förutsättningar till likabehandling, oavsett vilken stadsdel man råkar bo i.

Av förvaltningens svar på motionen framgår också tydligt att få invändningar finns mot förslaget som sådant. Istället handlar det om resurs- och tidsbrist, organisationsproblem och brister i kommunikationen mellan polis och socialtjänst.

Vi delar förvaltningens synpunkt att polisutredningar ska föregå mer långtgående åtgärder från socialtjänstens sida. Det är inte vår intention att socialtjänsten ska överta rollen som utredare eller åklagare. Syftet med en tidsgaranti är ett annat, nämligen att ge unga som misstänks för brott en snabb reaktion i form av ett samtal. Ju snabbare reaktion från samhället, desto tydligare är signalen till en ung brottsmisstänkt att han eller hon gjort något som samhället aldrig tolererar. Problemet i dag är att när reaktionen från samhället väl kommer, är den ofta så sen att den inte gör nytta, oavsett hur

välplanerad åtgärden är.

I avvaktan på att tidsgarantin införs bör förvaltningen få i uppdrag se över hur de flaskhalsar som i dag finns i samarbetet mellan polis och socialtjänst ska elimineras.

§ 32

Nämndens frågor

Ledamoten Jamie Bolling (m) avsäger sig uppdraget som ledamot i individutskottet. Nämnden valde Marie-Helena Ohlsson (mp) till ny ledamot i individutskottet.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden (m) tackade för blommor han fick när han var sjuk.

Nämnden beslutade att de ledamöter och ersättare som önskar kan delta i förvaltningens temadag den 7 juni 2005 "Gemensamma krafter mot våld och kränkningar".

§ 33

Förvaltningschefens information

Tina Heinsoo informerade om att förvaltningen den 11 april 2005 anordnat ett seminarium om vräkningar. De ledamöter/ersättare som önskar kan få material från seminariet.

Tina Heinsoo informerade även om de s.k. Miltonpengarna som är avsedda för projekt för psykiskt sjuka och psykiskt funktionshindrade.

§ 34

Sammanträdet avslutas

Ordföranden Margareta Olofsson (v) avslutade sammanträdet.
